Tvedestrand kommune
Personal- og organisasjonsavdelingen

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/3906-1
Saksbehandler Jorunn Tisjø

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2023-2027	18.11.2026
Formannskapet 2023-2027	11.11.2026

Reglement for folkevalgte organer og delegasjon - 2027-2031

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret vedtar nytt reglement for folkevalgte organer og delegasjon i Tvedestrand kommune, som vedlagt Versjon 2.
2. Reglementet trer i kraft ved konstituering av nytt kommunestyre etter kommunestyrevalget i 2027.
3. Fra samme tidspunkt oppheves gjeldende reglement for politiske organer, samt Delegasjonsreglement 2021-2024.

Vedlegg
Nåværende Reglement for politiske organer
Utkast nytt politisk reglement - versjon 1
Utkast nytt politisk reglement - versjon 2

Bakgrunn for saken (fakta)
Kommunestyret behandlet sak om framtidig politisk organisering i oktober 2026. Som oppfølging av vedtaket er det utarbeidet forslag til nytt politisk reglement som skal gjelde fra starten av kommunestyreperioden 2027–2031.

Arbeidet har vært gjennomført i flere trinn. Først ble det utarbeidet et foreløpig utkast som ble lagt fram for gruppelederne tidlig høsten 2026 (versjon 1). Etter innspill fra partiene og kommunestyrets vedtak om ny politisk organisering er det utarbeidet en revidert versjon (versjon 2), som nå legges fram for endelig behandling.

Samtidig er tidligere delegasjonsreglement innarbeidet i det nye reglementet, slik at kommunen får ett samlet styringsdokument for politisk organisering, delegasjon av myndighet, innstillingsrett og saksbehandlingsregler. Delegasjonsreglement 2021-2024 var tidligere et eget dokument.

Problemstilling
Kommunestyret skal ta stilling til om forslag til nytt politisk reglement skal vedtas som styringsdokument for kommunens politiske organisering fra og med kommunestyreperioden 2027–2031.

Reglementet skal sikre en tydelig organisering av de folkevalgte organene, klar ansvars- og myndighetsfordeling mellom politiske organer og administrasjon samt hensiktsmessige regler for politisk saksbehandling.

Faglige merknader/historikk
Dagens reglement bygger på en politisk organisering med blant annet Livsløpsutvalg og Trafikksikkerhetsutvalg.

Forslag til nytt reglement bygger på kommunestyrets vedtak om ny politisk organisering og innebærer flere organisatoriske og administrative endringer.

De viktigste endringene er:

Livsløpsutvalget utgår som eget politisk utvalg.
Trafikksikkerhetsutvalget utgår som eget politisk organ.
Det etableres en formalisert rolle som opposisjonsleder.
Medvirkningen for personer med funksjonsnedsettelser styrkes gjennom endringer i rådets sammensetning.
Tidligere delegasjonsreglement innarbeides i det politiske reglementet.
Ansvar, myndighet og innstillingsrett tydeliggjøres.
Reglementet moderniseres med oppdaterte regler for møtegjennomføring og saksbehandling.

Forslaget innebærer i hovedsak en forenkling og samordning av tidligere styringsdokumenter.

Oversikt over endringer fra dagens reglement til versjon 2

Tema	Dagens reglement	Versjon 2	Konsekvens
Livsløpsutvalget	Eget utvalg med 7 medlemmer	Utgår	Politisk behandling av oppvekst-, helse- og omsorgssaker flyttes til kommunestyret og formannskapet.
Trafikksikkerhetsutvalget	Eget politisk utvalg	Utgår	Trafikksikkerhet behandles innen ordinær politisk struktur.
Opposisjonsleder	Ikke egen funksjon	Innføres	Opposisjonen får formell rolle og representasjon.
Klageutvalget	Ingen krav om opposisjonsrepresentasjon	Opposisjonsleder bør være medlem	Bidrar til større politisk balanse.
Forhandlingsutvalg kommunedirektør	Ordfører, varaordfører og opposisjonsleder nevnt under formannskapet	Opposisjonsleders rolle formelt regulert	Tydeliggjør opposisjonens medvirkning i arbeidsgiversaker.
Politiske planleggingsmøter	Ikke regulert	Egen bestemmelse	Formaliserer sakskoordinering mellom politiske organer.
Delegasjon til kommunedirektør	Eget delegasjonsreglement omtales	Omfattende delegasjonskapittel innarbeidet	Samler myndighet i ett dokument.
Folkevalgtes plikter	Begrenset omtale	Eget kapittel	Tydeliggjør krav til aktivitet og deltakelse.

Aktivitetsplikt	Ikke regulert	Innføres	Folkevalgte forventes å følge opp informasjon også mellom møter.
Folkevalgtopplæring	Ikke regulert	Innføres	Opplæring skal tilbys tidlig i valgperioden.
Saksbehandlingsregler	Spredt i ulike kapitler	Samlet i eget hovedkapittel	Mer oversiktlig og lettere å bruke.
Digital votering	Ikke beskrevet	Egen bestemmelse	Tilpasset moderne møteformer.
Innbyggerforslag	Ikke eget kapittel	Egen bestemmelse	Synliggjør innbyggernes initiativrett.
Åpen talerstol	Lite regulert	Eget regelverk	Tydeligere innbyggerdialog.
Saksordfører	Kort omtalt	Utfyllende regler	Klargjør rolle og ansvar.
Kommunedirektørens innstillingsrett	Delvis omtalt	Tydelig regulert	Klargjør administrasjonens rolle.
Ordførers innstillingsrett	Ikke regulert	Innføres	Ordfører kan fremme enkelte politiske saker direkte.
Bevillingssaker	Skjenkesaker nevnt	Serverings-, salgs- og skjenkebevillinger presiseres	Klarere ansvarsfordeling i formannskapet.

Endringer i medvirkningsorganene

Tema	Dagens reglement	Versjon 2
Råd for personer med funksjonsvariasjoner	5 medlemmer uten krav om foreldrerepresentasjon	Minst to faste plasser til foreldre for barn med funksjonsnedsettelser.
Sammensetning	Generelt formulert	Krav om bred representasjon og egenrepresentasjon.
Dialog med familier	Ikke omtalt	Jevnlig dialog med foreldre og barn skal gjennomføres.
Foreldreutvalg	Underutvalg	Tettere samarbeid med hovedrådet presiseres.
Ungdomsråd	Uttalerett til politiske organer	Møte- og talerett i utvalg, formannskap og kommunestyre presiseres.

Endringer i møtereglementet

Tema	Dagens reglement	Versjon 2
Hovedinnlegg	5 minutter	3 minutter.
Replikk	1 minutt	30 sekunder.
Antall innlegg	Ikke begrenset	To innlegg og to replikker per representant.
Avslutning av debatt	Ikke detaljert	Strek kan settes av møteleder.
Innkomne forslag	Skriftlig levering til ordfører	Digital innsending til møteleder og sekretær.

Endringer knyttet til delegasjon og kommunedirektørens myndighet

Tema	Delegasjonsreglement 2021	Versjon 2	Konsekvens/ vurdering
Reglementets plassering	Eget delegasjonsreglement	Innarbeidet i politisk reglement	Ett samlet styringsdokument gir bedre oversikt.
Delegasjonssystem	Reguleres i eget dokument	Reguleres sammen med politisk organisering	Tydeligere sammenheng mellom organstruktur og myndighet.
Innstillingsrett	Kommunedirektøren innstiller normalt til politiske organer.	Innstillingsrett reguleres samlet i reglementet, også med bestemmelser om ordførers rolle.	Tydeligere rollefordeling mellom administrasjon og politikk.
Prinsipielle saker	Saker av prinsipiell betydning skal behandles politisk. Tvilstilfeller drøftes med ordfører.	Videreføres og integreres i reglementets bestemmelser om myndighetsfordeling.	Ingen vesentlig realitetsendring.
Kommunedirektørens ansvar	Beskrives i eget kapittel.	Beskrives sammen med øvrig organisering og myndighetsfordeling.	Mer helhetlig framstilling av kommunedirektørens rolle.
Videredelegering	Kan skje skriftlig dersom annet ikke er bestemt.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Saksutredning	Kommunedirektøren skal sørge for forsvarlig utredning av saker.	Videreføres.	Lovkrav tydeliggjøres i samlet reglement.
Iverksetting av vedtak	Kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Personalansvar	Løpende personalansvar tilligger kommunedirektøren. Oppsigelse og avskjed kan ikke videredelegeres.	Videreføres.	Hovedprinsippene opprettholdes.
Arbeidsgiverpolitikk	Kommunedirektøren skal utøve arbeidsgiveransvaret innenfor vedtatt arbeidsgiverpolitikk.	Videreføres og ses i sammenheng med administrasjons- og likestillingsutvalgets rolle.	Tydeliggjør skillet mellom strategisk og operativ arbeidsgiverrolle.

Opprettelse og omgjøring av stillinger	Delegert innenfor vedtatte budsjettrammer.	Videreføres.	Ingen vesentlig endring.
Avtaler ved opphør av arbeidsforhold	Kommunedirektøren kan inngå økonomiske avtaler ved avslutning av arbeidsforhold.	Videreføres.	Ingen vesentlig endring.
Budsjettfullmakter	Fullmakt til budsjettjusteringer innenfor vedtatte rammer.	Videreføres.	Ingen vesentlig endring.
Disponering av merinntekter	Delegert til kommunedirektøren innenfor sektorens område.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Investeringer	Fullmakt til å bestemme finansieringsrekkefølge ved overskudd i investeringsregnskapet.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Tomtesalg og tomtekjøp	Delegert i ikke-prinsipielle saker.	Videreføres.	Ingen vesentlig endring.
Tilskudd til private barnehager	Kommunedirektøren fastsetter satser etter statlige regler.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Pant og prioritet	Kommunedirektøren kan frafalle pant eller vike prioritet.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Tapsføring og gjeldsordninger	Delegert til kommunedirektøren.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Finansforvaltning	Fullmakt i henhold til finansreglementet.	Videreføres.	Ingen vesentlig endring.
Særlovgivning	Fullmakt til vedtak i ikke-prinsipielle saker etter særlovgivning.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.
Klagebehandling	Klager behandles etter forvaltningsloven og kommunens reglement.	Videreføres og samordnes med klagereglementet.	Mer oversiktlig system.
Omgjøringsrett	Kommunestyret og kommunedirektøren kan omgjøre vedtak etter forvaltningslovens regler.	Videreføres.	Ingen realitetsendring.

De fem mest betydningsfulle endringene i nytt politisk reglement er:

1. Nedleggelse av Livsløpsutvalget.
2. Nedleggelse av Trafikksikkerhetsutvalget.
3. Innføring av opposisjonsleder som formell politisk funksjon.
4. Betydelig styrking av representasjon og medvirkning for foreldre til barn med funksjonsnedsettelser.
5. Innarbeiding av delegasjonsreglementet til ett samlet politisk reglement

Tidligere vedtak
Vedtak om politisk organisering behandlet av kommunestyret høsten 2026.
Vedtak om Delegasjonsreglement revisjon 2021, sist revidert av kommunestyret 16.02.2021, sak 16/21.

Gjeldende regelverk på området
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Forvaltningsloven.
- Offentleglova.
- Særlovgivning som regulerer kommunal myndighetsutøvelse innen de ulike tjenesteområdene.

Kommuneloven legger til grunn at kommunestyret selv skal fastsette reglement for delegasjon og innstillingsrett.

Overordnede plandokumenter/retningslinjer
Gjeldende Reglement for politiske organer

Konklusjon
Kommunedirektøren vurderer at forslag til nytt politisk reglement gir kommunen et mer helhetlig, moderne og oversiktlig styringsdokument enn dagens ordning.

Reglementet er tilpasset kommunestyrets vedtak om politisk organisering, tydeliggjør ansvars- og myndighetsfordelingen mellom politiske organer og administrasjonen, og samler tidligere politisk reglement og delegasjonsreglement i ett dokument. Videre styrkes opposisjonens rolle og medvirkningen for personer med funksjonsnedsettelser.

Selv om avviklingen av enkelte politiske utvalg reduserer antall politiske arenaer, vurderes fordelene ved en enklere organisering og tydeligere styringsstruktur som større enn ulempene.

Kommunedirektøren anbefaler derfor at Utkast nytt politisk reglement - versjon 2 vedtas med ikrafttredelse ved konstituering av nytt kommunestyre i oktober 2027.

Tvedestrand, 30.10.2026

Kommunedirektøren